

WODOCIĄGI SŁUPSK
15826
dn 22 GRU. 2022
DZIAŁ

PROTOKÓŁ
Z KONTROLI STOPNIA WYKONANIA ROBÓT – RZECZOWY I FINANSOWY
NA ZADANIACH INWESTYCYJNYCH

W dniu 25.11.2022 r. przeprowadzono kontrolę w dziale inwestycji Spółki Wodociągi Słupsk w zakresie realizacji inwestycji, zgodnie z **Uchwałą nr 33/2021** Rady Nadzorczej „Wodociągi Słupsk” Sp. z o.o. z dnia 29.11. 2021 r.

Kontrolę przeprowadził [REDAKTOWANE] – przewodniczący Rady Nadzorczej.

Informacji kontrolującemu udzielił:

Andrzej Wójtowicz – Prezes Zarządu i [REDAKTOWANE] – kierownik działu inwestycji.

Kontrola przeprowadzona była w temacie „**Stopień wykonania robót – rzeczowy i finansowy na zadaniach inwestycyjnych - określenie zagrożeń w realizacji inwestycji**” - za okres 2022 r.

W toku kontroli badaniu poddano następujące dokumenty:

- Sprawozdanie z realizacji planów rzeczowych—finansowych „Wodociągi Słupsk” Sp. z o.o. za okres I— VI 2022,
- dokumentem w oparciu o który analizowano stopień realizacji przedmiotowych zadań był „Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urzędzeń wodociągowych i urzędzeń kanalizacyjnych na okres 1.01.2022 ÷ 31.12.2024” stanowiący załącznik do Uchwały nr XXVI/419/20 Rady Miejskiej w Słupsku z dnia 21 grudnia 2020r., wraz z jego aktualizacją przyjętą uchwałą Rady Miejskiej w Słupsku z dnia 25 maja 2022r nr XLVI672/22
- informacje o realizacji zadań inwestycyjnych do Planu na okres 2022-2024 pod kątem analizy ryzyka,
- zalecenie z poprzednich protokołów z kontroli procesu inwestycyjnego
- dokumentacja przetargowa działu inwestycyjnego.

Podczas kontroli omówiono i ustalono:

1. Sposób i charakter planowania inwestycji w Spółce - zwrócono szczególnie uwagę na kwestie dotyczące wykonania inwestycji w ramach wymiany sieci wraz z przebudową nawierzchni ulic. Spółka wprowadziła procedurę dotyczącą procesu planowania, finansowania i realizacji inwestycji i remontów, przyjętą uchwałami Zarządu:
a/ nr 8/2021 z dnia 28.05.2021 r. w sprawie zgłaszania zadań inwestycyjnych do WPRiMUWiUK;
b/ nr 10/2021 z dnia 15.06.2021 r. w sprawie monitoringu zadań inwestycyjnych ujętych w WPRiMUWiUK;
c/ nr 11/2021 z dnia 15.06.2021 r. w sprawie sporządzania i realizacji planu remontów.
2. Zmieniająca się sytuacja gospodarcza oraz nieprzewidziane okoliczności, w tym zmieniające się przepisy prawa wpłynęły na konieczność przeprowadzenia aktualizacji Planu. Szczegółowy opis i powody zmian zawarty został w piśmie Spółki z dnia 02.03.2022 r. znak PI/BZ/2636/2022 do Prezydenta Miasta Słupska. Wniosek został uwzględniony co znalazło potwierdzenie w uchwale Rady Miasta z dnia 25 maja 2022r nr XLVI672/22, ustanawiającej nowy zakres inwestycji ujętych w WPRiMUWiK, na okres 01.01.2022 – 31.12.2024.
3. Omówiono i zweryfikowano losowo prowadzone postępowania w sprawie odpłatnego przejęcia urzędzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Ilość w skala roszczeń w ostatnich dwóch latach była bardzo duża, co spowodowało konieczność zmiany budżetu na ten cel w WPRiM. Trwają prace nad zmianą regulaminu umożliwiającą w bardziej transparentny sposób prowadzić negocjacje w inwestorami, np. w przypadku konieczności zwiększenia średnicy przewodów wynikającą z potrzeb dalszego rozwoju infrastruktury poza obszarem aktywności inwestora. Nie identyfikuje się sporów mogących spowodować istotne zobowiązania po stronie Spółki.
4. Realizacja projektu „Gospodarka cyrkulacyjna w oczyszczalni ścieków wraz z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej w aglomeracji Słupsk” w ramach POIiŚ, została wznowiona na okres do 31.12.2023 r. Spółka w styczniu 2022 r. złożyła wniosek o rozszerzenie zakresu rzeczowego realizowanego wówczas projektu wraz z jednoczesnym wydłużeniem okresu realizacji. Pomimo ówczesnej pozytywnej opinii Instytucji Wdrażającej (NFOŚiGW) nie uzyskał akceptacji Instytucji Pośredniczącej (MŚ). Jednakże w październiku Instytucja Wdrażająca ponownie wystąpiła do MŚ o rozpatrzenie złożonego w styczniu wniosku. Spółka uzyskała pozytywne opinie i akceptację. Aneks nr POIS.02.03.00-00-0031/17-06 został podpisany w dniu 24.10.2022 r. w siedzibie NFOŚiGW, dzięki temu projekt POIiŚ został reaktywowany. Całkowity koszt realizacji projektu został zwiększony o 8.962.437,00 PLN i wynosi 45.929.746,99 PLN. Kwota dofinansowania projektu z Funduszu Spójności została zwiększona o 4.654.387,69 PLN i wynosi 23.566.738,04 PLN.

5. Została zakończona realizacja projektu pn. „Wykorzystanie ciepła odpadowego z kogeneracji biogazowej w systemie ciepłowniczym miasta Słupska” finansowanego ze środków RPO WP. Pomimo realizacji ustalonego zakresu zadań i pomyślnego ukończenia inwestycji Instytucja Zarządzająca stwierdziła naruszenie w zakresie zapisów ustawy Prawo zamówień publicznych (art. 141, ust. 1 – zmiana postanowień umowy możliwa tylko w przypadku katalogu zmian przewidzianych w ogłoszeniu lub SIWZ), co skutkowało obniżeniem wydatków kwalifikowanych ujętych we wnioskach o płatność. Pomimo odwołania Spółki i wprowadzenia korekt w zakwestionowanej podstawie prawnej poprzez wprowadzenie zmian w umowie z wykonawcą (Aneks nr 3) stanowisko IZ to zostało podtrzymane. W konsekwencji została naliczona korekta finansowa obniżająca wartość wydatków kwalifikowanych projektu o kwotę 430 358,90 PLN. Przedstawiciele Spółki udzielili szczegółowych wyjaśnień zarówno w trakcie posiedzenia Rady Nadzorczej, jak i na okoliczność przeprowadzonej kontroli. Korespondencja w tej sprawie została załączona do niniejszego protokołu. Naliczona korekta nie wpłynęła istotnie na uzasadnienie biznesowe i postawione cele w realizacji tej inwestycji. Spółka dokonała weryfikacji w zakresie katalogu możliwych zmian w kolejnych postępowaniach przetargowych.
6. Spółka konsekwentnie prowadzi analizę ryzyka, która jest elementem oceny zasadności inwestycji w zakresie produkcji, uzdatnia i dystrybucji wody. Stosowane są metodyki rekomendowane przez WHO, tj Plan Bezpieczeństwa Wody zasady gospodarki majątkowej opartej na metodyce ISO 55 000. Spółka jest dobrze przygotowana do spodziewanej w styczniu 2023 roku implementacji dyrektywy dotyczącej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (DWD 2021/2084), zarówno w kontekście wdrożenia planów bezpieczeństwa wody, jak i innych kwestii związanych nowymi normami i wskaźnikami (m.in. PFAS) oraz wymogami promocji i informacji.
7. Ryzyko związane z zasadnością rozwiązania technologicznego i prawidłowym opisem przedmiotu zamówienia dla trudnych i skomplikowanych inwestycji mitygowane jest poprzez poprzedzanie działań inwestycyjnych w ramach prowadzonych Dialogów Technicznych, projektów pilotażowych i RFI.
8. W trakcie prowadzonych postępowań na wybór Wykonawcy, jeden z Wykonawców podniósł zarzut naruszenia przepisów ustawy Pzp. i złożył odwołanie do KIO, które ze względów formalnych zostało oddalone. Wykonawca zgłosił sprawę do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, który wszczął kontrolę przeprowadzonego przez Spółkę postępowania. Spółka przekazała wyjaśnienia i dokumenty organom kontroli, lecz do tej pory od ponad roku nie otrzymano żadnej informacji ani decyzji.
9. Sytuacja związana z pandemią, nadal miała wpływ na przesunięcia terminowe i opóźnienia w realizacji zadań, co przekłada się na tempo realizacji Planu.
10. Wojna w Ukrainie oraz rosnące ceny paliw, energii i usług przekładać zaczęły się na wzrost wartości ofert na budowę infrastruktury wod-kan. ujętej w Planie. Podpisano umowy na wykonanie prac z przekroczeniem zakładanych budżetów, ze względu na wartości ofert składanych przez Wykonawców, pomimo powtarzania niektórych postępowań w celu uzyskania korzystniejszych ofert (ul. Wiejska).
11. Łączna wartość zrealizowanych inwestycji w 2022 r. (do 30.10.2022) to kwota 14.393,3 tys. w tym na terenie Miasta Słupska: 14.238 tys. PLN i na terenie Gminy Kobylnica 155,3 tys. PLN, przy czym szacowana wartość inwestycji przewidzianych do realizacji w 2022r. wynosiła 18.324 tys. PLN w tym na terenie Miasta Słupska 17.634,0 tys. PLN oraz na terenie Gminy Kobylnica 690,0 tys. PLN;
12. W 2022 r przystąpiono do realizacji zadań ujętych w zaktualizowanym Planie, obejmujących (m.in. w związku z realizacją robót drogowych przez ZIM):
  - a. Budowę sieci wodociągowej w ul. Gdańskiej, Rybackiej, Jana Kazimierza, Wiejskiej, Batorego,
  - b. Budowę sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Kaczmarskiego, Gdańskiej, Jana Kazimierza,
  - c. Modernizację zbiornika retencyjno-przelewowego wraz z kanałem dopływowym z piaskowników do komory rozdziału oraz wymianę wirówki zagęszczającej w oczyszczalni ścieków.Ponadto we własnym zakresie Spółka wymienia niezbędną infrastrukturę (przyłącza, armatura, odcinki sieci pod nawierzchnią ulic) w zakresie mniejszych zadań drogowych takich jak w ul. Norwida, Kaszubskiej.
13. Zmieniające się przepisy i wymagania dla instalacji kompostowni w ramach procesów przeróbki osadów wpłynęły na realizację prac nie ujętych w Planie. Kontrola magazynów przy kompostowni, przeprowadzona przez rzeczoznawcę do spraw p.poż. wykazała niezgodność z nowymi przepisami. Spółka wykonała nałożony w protokole obowiązek budowy nowych ścian oddzielających poszczególne magazyny o wyższej klasie odporności ogniowej, których wartość wyniosła kwotę ok. 650 tys. zł.
14. W wyniku kontroli przeprowadzonej przez Państwową Inspekcję Pracy w oczyszczalni ścieków, w dniach od 09.09.2022 do dnia 05.10.2022 r, został nałożony na Spółkę nakaz, obejmujący m.in. zapewnienie równej nawierzchni dróg transportowych w obrębie kompostowni, co wymaga przeprowadzenia gruntownego remontu nawierzchni oraz wykonania jej odwodnienia. Termin wykonania został prolongowany do końca maja 2023 r. Zakres prac oraz niezbędne koszty, nie ujęte w Planie, zostaną oszacowane po dokładnym rozpoznaniu prac do wykonania.

15. Spółka jest na ukończeniu wdrożenia informatycznego Systemu Zarządzania Zasobami Energetycznymi, niezbędnego do realizacji celów Spółki w zakresie predykcyjnego zarządzania energią i optymalizacji kosztów w tym zakresie.
16. Omówiono realizację następujących zadań ujętych w ramach poprzedniego Planu:
  - Zrealizowano wykonanie systemu odzysku wód popłucznych w SUW Westerplatte.
  - Zakończono prace przy instalacji fotowoltaicznej o mocy ok. 50kWp dla ujęcia wody Legionów – trwa realizacja prac związanych z wykonaniem rozdzielni elektrycznej, przewidywane zakończenie wszystkich robót objętych umową do końca lutego 2023 r.
  - Wykonano modernizację systemu napowietrzania KOC z wymianą dmuchaw oraz sterowaniem – osiągnięto oczekiwane efekty technologiczne.
  - Zakończono rozbudowę zespołu agregatów kogeneracyjnych o nowy agregat o mocy 600kW EE i budowę sieci ciepłowniczej do Parku Wodnego. Spółka podpisała umowę z PW na sprzedaż energii cieplnej.
  - Zakończono budowę budynku na potrzeby techniczno-socjalne oczyszczalni i kompostowni– trwa zakup i dostawa wyposażenia;
  - Zakończono budowę linii kablowej OS-BAZA.
17. Analiza sytuacji wskazuje, że różnice kontraktowe w zakresie planowanych terminów i budżetów mogą stanowić zagrożenia dla realizacji wszystkich inwestycji ujętych w zaktualizowanym Planie. W sytuacji pogłębiania się problemu Spółka ponownie rozważy zmianę Planu i ewentualne ograniczenie niezbędnych inwestycji do minimum w celu uniknięcia ich negatywnego wpływu na sytuację finansową Spółki.
18. Spółka identyfikuje nowe kierunki działań synergicznych w zakresie programów krajowych i UE. Dotyczy to efektywności energetycznej i źródeł OZE, redukcji emisji i związanych z tym działań adaptacyjnych do zmian klimatu. Podjęte zostały już działania strategiczne dotyczące rozwoju aktywności Spółki w obszarze energetyki. Przygotowana i złożona została fiszka projektowa pn.: Słupska Wyspa Bioenergetyczna do Krajowego programu Odbudowy związana z inicjatywami Słupskiego Klastra Energii którego Spółka jest liderem.

Zalecenia:

1. Wykonać przegląd wzorów umów na roboty budowlane i dostawy w zakresie rozszerzonego katalogu sytuacji, w której można dokonać zmian w umowie.
2. Sukcesywnie rozszerzać zakres analizy ryzyka na wszystkie obszary aktywności gospodarczej w Spółce związane z inwestycjami.
3. Podnosić kompetencję pracowników Działu Inwestycji, szczególnie w zakresie zarządzania projektami inwestycyjnymi oraz związanymi ze zmianami Pzp;
4. Kontynuować inicjatywę mającą na celu koordynację działań inwestycyjnych wielu podmiotów zaangażowanych w rozwój infrastruktury samorządowej, w szczególności planowania i zarządzania inwestycjami drogowymi;
5. Promować i informować społeczeństwo o zamierzeniach inwestycyjnych oraz angażować jak największą grupę interesariuszy w procesy planowania inwestycji;
6. Kontynuować rozwój nowych obszarów aktywności Spółki w celu pozyskiwania instrumentów finansowych z nowej perspektywy programów krajowych i UE, które korzystnie wpływają na lokalny rynek i środowisko;
7. Stymulować lokalne przedsiębiorstwa, społeczeństwo i samorządy do wspólnych projektów, szczególnie w zakresie tworzenia obywatelskich społeczności energetycznych wymienionych w dyrektywie w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych;

Informacja o wyłączeniu jawności informacji publicznej na podstawie art. 8 ust. 5 o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 902). Podstawa prawna wyłączenia jawności: Art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Art. 24 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.).

Podmiot, którego dotyczy wyłączenie jawności: ochrona prywatności osób fizycznych. Zakres wyłączenia: imiona i nazwiska oraz podpisy osób fizycznych. Osoba dokonująca wyłączenia jawności: Inspektor Ochrony Danych Piotr Piątek